

הלימוד היומי לעילוי נשמת הרב שלום אולמן בן הרב ישראל זצ"ל

תחום פירותיו שאינם אצלו

ל"ט ב' (ב' משנה): מי שהיו פירותיו בעיר אחרת, ועירבו בני אותה העיר להביא אצלו מפירותיו, לא יביאו לו (מפירותיו). הואיל והוא לא עירב שם, והכל כרגלי הבעלים). ואם עירב הוא, פירותיו כמוהו.

(המשך משנה): מי שזימן אצלו אורחים (מעיר אחרת), לא יוליכו בידם מנות (בידם לביתם), אלא אם כן זכה להם מנותיהם מערב יום טוב.

מ' א') אתמר, המפקיד פירות אצל חברו -

רב אמר: כרגלי מי שהפקידו לו (=אצלו).

ושמואל אמר: כרגלי המפקיד.

(ומקשה) **תנן:** ואם עירב הוא (המפקיד), פירותיו כמוהו (הרי שכרגלי המפקיד הם). ואי אמרת כרגלי מי שהפקידו אצלו, כי עירב הוא, מאי הוי?!

אמר רב הונא: אמרי בי רב, כגון שיחד לו קרן זוית (שהשאילו את ביתו. לכן ברשות המפקיד הם. אבל בסתם, כשמשכס השומר וקיבל עליו שמירתם, הרי הם כרגליו).

ת"ש, מי שזימן אצלו אורחים, לא יוליכו בידם מנות, אלא אם כן זכה להם מנותיהם מערב יום טוב (וכעת הוא רק שומר עבורם, והם כמו מפקיד). ואי אמרת כרגלי מי שהפקידו אצלו (כרגלי השומר), כי זכה להם על ידי אחר מאי הוי (הרי בידו הופקדו לאחר הזכיה)?!

הכא נמי, כיון שזכה להם על ידי אחר, כמי שיחד לו קרן זוית דמי.

ואיבעית אימא, זכה שאני¹.

שיטות הראשונים

המפקיד פירות אצל חברו: פסקו רא"ש ור"ן כרב, דאמר כרגלי מי שהופקדו אצלו, דקיימא לן כוותיה באיסורי. וכן דעת הרמב"ם. וכן פסק השו"ע².

שולחן ערוך

(או"ח, הלכות תחומין, סימן שצז)

יז. מי שהיו לו פירות מפקדים בעיר אחרת רחוקה ממנו ועירבו בני אותה העיר לבא אצלו, לא יביאו לו מפרותיו שפרותיו כמוהו. במה דברים אמורים, כשיחד להם קרן זוית; אבל אם לא יחד להם, הרי הם כרגלי זה שהם מפקדים אצלו.

¹ שהרי כל עצמו לא עשה אלא להוציא משביתתו ולהעמידו בשביתה שלהן וברשותן. רש"י.

² או"ח שצז, יז. מקורות: רא"ש (ס' יג). ר"ן (כא ב ברי"ף, ד"ה ובגמ'). רמב"ם (הל' שביתת יום טוב, ה'ג).

הגיליון מבוסס על ספרי "נתיבי הלכה" על מסכתות השי"ס:
בהסכמת הרבנים הגאונים: הרב שריה דנליצקי זצ"ל,
ויבדלחט"א הרב אשר וייס
והרב שריאל רוזנברג שליט"א.
הארות והערות יתקבלו בברכה.

נתיבי הלכה - הדף היומי
השתלשלות ההלכה מהדף
עד השולחן ערוך

הלימוד היומי לעילוי נשמת הרב שלום אולמן בן הרב ישראל זצ"ל

יח. מי שזמן אצלו אורחים ביום טוב, לא יולכו בידם מנות למקום שאין בעל הסעדה יכול לילף בו, אלא אם כן זכה להם מערב יום טוב על ידי אחר במנות אלו.

שחיטת בהמות מדבריות וביתיות ביום טוב

(מ' א') משנה: אין משקין ושוחטין את המדבריות (משום מוקצה), אבל משקין ושוחטין את הבייתות. אלו הן בייתות: הלנות בעיר. מדבריות: הלנות באפר.

(ומקשה) למה לי למימר משקין ושוחטין?!

(ומתרץ) מילתא אגב אורחיה קמ"ל, דלשקי אינש בהמתו והדר לשחוט, משום סרכא דמשכא (שתהא נוחה להפשיטה, שהוא נדבק יותר מדאי בבשר).

תנו רבנן: אלו הן מדבריות, ואלו הן בייתות?

(4) מדבריות, כל שיוצאות בפסח ורועות באפר, ונכנסות ברביעה ראשונה. ואלו הן בייתות, כל שיוצאות ורועות חוץ לתחום, ובאות ולנות בתוך התחום.

(2) רבי אומר: אלו ואלו בייתות הן. אלא אלו הן מדבריות, כל שיוצאות ורועות באפר ואין נכנסות לישוב, לא בימות החמה ולא בימות הגשמים.

ומי אית ליה לרבי מוקצה? והא בעא מיניה רבי שמעון בר רבי מרבי: פצעילי תמרה³ לרבי שמעון, מהו (לאכול מהן ביום טוב)? אמר לו: אין מוקצה לרבי שמעון אלא גרוגרות וצמוקין בלבד!⁴

(מ' ב') איבעית אימא: הני נמי (מדבריות שאין נכנסות לישוב כלל) כגרוגרות וצמוקין דמי (שמקצה אותן מאצלו בידים).

ואיבעית אימא: לדבריו דרבי שמעון (הסובר אין מוקצה) קאמר, וליה לא סבירא ליה.

ואיבעית אימא: (מתניתין) לדבריהם דרבנן (דאית להו מוקצה) קאמר להו: לדידי, אין מוקצה. אלא לדידכו, אודו לי מיהת היכא דיוצאות ורועות בפסח ונכנסות ברביעה ראשונה דבייתות הן. ואמרו ליה רבנן: לא, מדבריות הן.

שיטות הראשונים

שחיטת בהמות מדבריות ובייתות: רי"ף ורמב"ם פסקו לחומרא, דהלכה כסתם משנה, וכדפירש תנא קמא בברייתא⁵, והוו להו מדבריות דאינן באות ולנות בתוך התחום מוקצות, דלאו דעתיה עלייהו, והלכה רבי יהודה במוקצה (כדלהלן).

³ תמרים שאין מתבשלות באילן לעולם, וגודרין אותן מהאילן ועושין להן חותלות, הן כלי כפות תמרים, וכונסין אותן לתוכן, ומתבשלות. רש"י.

⁴ שהן מתחלה ראויין לאכילה, והוא דחה אותן בידים להעלותן ליבשן, ושוב אינן ראויין עד שייבשו, אבל אלו, לא דחה אותן בידים, ואיכא דאכיל מנייהו. הכי קא סלקא דעתיה, מדפריש ליה מילתיה דרבי שמעון, אלמא כר' שמעון סבירא ליה. רש"י.

⁵ דאמר אלו הן מדבריות? כל שיוצאות בפסח ורועות ונכנסות ברביעה. בייתות, שיוצאות ורועות חוץ לתחום, ובאות ולנות בתוך התחום. ורבי דאמר אלו ואלו בייתות הן, לית הלכתא כוותיה. דלא קי"ל דהלכתא כרבי אלא לגבי יחיד, אבל לגבי רבים, לא.

הגיליון מבוסס על ספרי "נתיבי הלכה" על מסכתות הש"ס:
בהסכמת הרבנים הגאונים: הרב שריה דנליצקי זצ"ל,
ויבדלחט"א הרב אשר וייס
והרב שריאל רוזנברג שליט"א.
הארות והערות יתקבלו בברכה.

הלימוד היומי לעילוי נשמת הרב שלום אולמן בן הרב ישראל זצ"ל

בעל העיטור כתב דאף לרבי שמעון אסירי⁶ ובה"ג כתב דעבדין לקולא, ושוחטין את המדבריות.⁷ והשו"ע פסק כרמב"ם.⁸

השקאת בהמות מדבריות: דעת רא"ה ור"ן, דלענין השקאה, בין מדבריות בין בייתות מותרות, דאלו ואלו מזונותם עליך.⁹ ורשב"א כתב שיש אומרים, שאסור להשקות המדבריות, דכל שרועות באפר אין מזונותן עליך, ודומיא דיוני שובך ויוני עלייה. והרמב"ם כתב שאין שוחטין המדבריות, והשמיט דין השקאתן.¹⁰ וכן השמיטו השו"ע.¹¹

תוקף איסור מוקצה דאכילה, מהתורה או מדברי סופרים: כתב רבינו ירוחם, דמוקצה של אכילה אסור מהתורה (ושל טלטול, מדרבנן). וכן דעת העיטור. וכן משמע בשאלתות.¹² ולדבריהם, מחמירים בספיקו. ודעת רוב הראשונים שאף מוקצה דאכילה אינו אלא מדברי סופרים, והולכין בספיקו להקל.¹³

מוקצה בשבת ויום טוב:¹⁴ דעת רב האי גאון, רי"ף, רמב"ם, רמב"ן, רשב"א, ורי"ד, שביום טוב אסור מוקצה, וחמור משבת. ואף שבשבת פוסקים כרבי שמעון דלית ליה מוקצה, ביום טוב הלכה כרבי יהודה דאית ליה מוקצה.¹⁵ ודעת

⁶ כיון דבחד לישנא קאמר בגמרא דרבי שמעון מודי בהו דכרגורת וצימוקים דמו, אזלין לחומרא. ע"פ הטור (או"ח תצח,ג).

⁷ שמוקצה דרבנן, וכיון דאיכא תרי לישני, חד דאית ליה מוקצה לרבי שמעון במדבריות וחד דלית ליה, עבדין לקולא.

⁸ או"ח תצח,ג. מקורות: בעל העיטור (עשרת הדברות, הל' יום טוב, מחלוקת ג). בה"ג (ס' טז, סוף הל' יום טוב). רא"ש (ס' יד. הרא"ש הביא בה"ג לאחר הרי"ף, והטור הבין שהרא"ש הסכים לדברי בה"ג). רמב"ם (הל' שביתת יו"ט ב,ב).

⁹ וכך ביארו את דברי הגמרא: למה לי למימר משקין ושוחטין? מילתא אגב אורחא קמ"ל וכו'. וביארו, דלענין השקאה ודאי אלו ואלו מזונותם עליך אלא משום שחיטה נקט ולשחיטה למה לי השקאה. וכן פסק הטור (ריש תצח): ואין שוחטין המדבריות ולא משקין אותן השקאה שלצורך שחיטה, שדרך להשקות הבהמה קודם שחיטה כדי להפריש בין העור ובין הבשר. אבל שאר השקאה שרי להשקותה.

¹⁰ הרמב"ם פסק (הל' שביתת יו"ט ב,ז): "דגים ועופות וחייה שיהן מקצה - אין משקין אותן ביום טוב, ואין נותנין לפניהן מזונות, שמה יבוא לקח מהן. וכל שאסור לאכלו או להשתמש בו ביום טוב מפני שהוא מקצה - אסור לטלטלו". וכתב ב"י, דמשמע דבהמות מדבריות נמי, כיון שאסור לאכלן ביום טוב לדידיה דפסק (הל' שביתת יו"ט א,יז) כרבי יהודה ביום טוב, אסור להשקותן כלל. אלא שאפשר לומר דלא אסר הרמב"ם אלא בדברים המוקצים מפני שטעונין צידה, דאיכא למיחש שמה מתוך שמאכילם יבוא לצודם. אבל בהמות מדבריות אינן טעונות צידה, הילכך מותר ליתן לפניהן מזונות. ודעת הב"ח דהרמב"ם סובר להחמיר, עיי"ש.

¹¹ או"ח תצח,ג. מקורות: ר"ן (כא ב ברי"ף, ד"ה למה). רשב"א (ח' מ' א', ד"ה למה; ובעבוה"ק, בית מועד, ה,ב, עמ' קמג, סתם דבריו).

¹² השאלתות למד למוקצה דגרוגרות וצימוקים מקרא דהכינו את אשר יביאו. וראה ארחות חיים שכתב: ויש שפסקו בספק מוקצה לחומרא, לפי שהוא מהתורה, שנאמר והכינו וכו'.

¹³ מקורות: שאילתות (פרשת בשלח, ס' מז). בעל העיטור (הל' יו"ט, מחלוקת א, גבי אפרוח שנולד ביו"ט, כתב דקים לן דמוקצה דאורייתא ובשל תורה הלך אחר המחמיר; הל' יו"ט מחלוקת ג, בענין בהמות מדבריות, כתב ומסתברא מוקצה דאורייתא ולחומרא). רבינו ירוחם (תולדות אדם וחווה, נתיב ד, ח"ד). ארחות חיים (הל' יו"ט, אות כ, שם הביא שתי הדעות, וכתב שמכל מקום טוב להחמיר בו כשל תורה). רשב"א (עבוה"ק, בית מועד, ה,א, עמ' קלב). בעל הלכות גדולות (ס' טז, סוף הל' יו"ט). ראבי"ה (הל' יו"ט, ס' תשיד). רא"ש (ביצה ג,ז). רא"ה (ו' ב', ד"ה אמר ליה אביי). ר"ן (יד ב ברי"ף, בסוגיא דמוקצה לחצי שבת).

¹⁴ דיון זה הובא גם ברי"ף ורא"ש בסוף המסכת.

¹⁵ דאמר רב נחמן (שבת י"ט ב) עז לחלבה ורחל לגיזתה וכו' פלוגתא דרבי יהודה ורבי שמעון (ומיירי לענין יום טוב, שכן בשבת אסור לשחוט). ורב נחמן גופיה אשכחן ליה דסבירא ליה דהלכתא ביום טוב כרבי יהודה דאית ליה מוקצה (לעיל, ב' א'-ב', שמעמיד רב נחמן בתרנגולת העומדת לגדל ביצים ודאית ליה מוקצה אית ליה נולד וכו', וב"ש כר"ש וב"ה כרבי יהודה. וכו'. גבי יום טוב סתם לן תנא כרבי יהודה וכו'). ומשקלא וטריא דגמרא נמי שמעינן דהלכה כרבי יהודה ביום טוב, דקאמר אי בתרנגולת העומדת לגדל ביצים, מאי טעמא דבית שמאי! מוקצה הוא! כלומר כי זה דבר ידוע כי מוקצה אסור.

ועוד, אמרינן לעיל (ד' א'), תניא: אחרים אומרים רבי אליעזר אומר, ביצה תאכל היא ואמה. במאי עסקינן? אילימא בתרנגולת העומדת לאכילה, פשיטא היא ואמה שריא! אלא בתרנגולת העומדת לגדל ביצים, היא ואמה אסורה! דאלמא הכין הוא הלכתא.

הגיליון מבוסס על ספרי "נתיבי הלכה" על מסכתות השי"ס:
בהסכמת הרבנים הגאונים: הרב שריה דנליצקי זצ"ל,
ויבדלחט"א הרב אשר וייס
והרב שריאל רוזנברג שליט"א.
הארות והערות יתקבלו בברכה.

הלימוד היומי לעילוי נשמת הרב שלום אולמן בן הרב ישראל זצ"ל

שאלות, בה"ג, רבינו חננאל, רש"י, רשב"ט, ראב"ה, אור זרוע, רבינו תם, ר"י, בעל העיטור, וריא"ז, שהלכה גם ביום טוב כרבי שמעון.¹⁶ ורז"ה חידש,¹⁷ שכל מוקצה שבא על דבר שהנאתו על ידי מלאכה או מעשה המותר ביום טוב ואסור בשבת,¹⁸ אסור ביום טוב כרבי יהודה, ומאליו הוא נאסר בשבת, משום מלאכה דאית ביה. אבל מוקצה שאין בו שום איסור חוץ ממוקצה,¹⁹ זהו מוקצה שמותר בשבת כרבי שמעון, ואין צריך לומר ביו"ט. והשו"ע פסק כר"י ורמב"ם. והרמ"א בשם ויש מתירין כתב כר"ת.²⁰

'נולד' בשבת ויום טוב: בעל הלכות גדולות, אף שפסק כרבי שמעון במוקצה ביום טוב, אבל בנולד פסק כרבי יהודה.²¹ ואסור, בין בשבת בין ביום טוב. וכן דעת ר"ת²² וסמ"ג. ודעת רבינו חננאל ובעל העיטור, דנולד אסור רק ביום טוב

¹⁶ והביאו ראה משילהי מסכת שבת דקאמר התם (קנ"ו ב') ואף לוי סבר הלכה כרבי יהודה. כי הא דלוי, כי הווי מייטו טריפתא לקמיה ביומא טבא, לא הוה חזי ליה אלא אקלקלתא, דאמר דלמא לא מיתכשרין, ואפילו לכלבים לא חזי. אלמא שאין חילוק בין יום טוב לשבת. ותו קאמר התם, ואף רבי יוחנן סבר הלכה כר"ש. ומי אמר רבי יוחנן הכי?! והא אמר רבי יוחנן: הלכה כסתם מתניתין, ותנן: אין מבקעין עצים מן הקורות, ולא מן הקורה שנשברה ביום טוב. אלמא סתמא דהש"ס לא מפליג בין שבת ליום טוב. ולא אשכחן דמפליג אלא רב נחמן נדחק לחלק להעמיד אוקימתא דידיה. אבל לשאר אמוראין אין צריך לחלק. ולא חיישינן להך לישנא דקאמר מכדי מאן סתמיה למתניתין רבי, מאי שנא בשבת דסתם לן כרבי שמעון, ומאי שנא ביום טוב דסתם לן כרבי יהודה, דבכמה דוכתי חזינן דפליגי סתמי אהדדי.

¹⁷ משום שהוקשה לו לשיטת הרי"ף, מי איכא מידי דבשבת שרי, וכו"ט אסור?!

¹⁸ כגון ביקוע עצים מן הקורות (ביצה ל"א א'), וכגון אין מסיקין בשברי כלים (ביצה ל"ג א') וכגון שחיטת המדבריות, וכגון עז לחלבה ורחל לגיזתה ותרנגולת לביצתה ותורי דרדיא (שבת י"ט ב').

¹⁹ כגון להגביה מעל השולחן עצמות וקליפין, שמתחילת השבת היו מוכנים לאדם אגב אמן, ולא היו מוכנין לבהמה, שמוכן לאדם אינו מוכן לבהמה, ועכשיו שנתפרקו העצמות מן הבשר, והקליפות מן הפירות, נעשו ראויין לבהמה, אלא שהן מוקצין, וכגון חיתוך נבילה לפני כלבים, וכגון תמרי דעיסקא.

²⁰ אור"ח תצה"ד. מקורות: שאילתות (פרשת שלח לך, שאילתא קכח). רי"ף (כב א דפיו). בה"ג (ריש סי' טז, הל' יום טוב). רב האי גאון (הו"ד ברא"ש). רש"י (ל"ג א', ד"ה והלכתא). רז"ה (א ב, ד"ה מאי קושיא). רמב"ן (מלחמות, ב' א', ד"ה כתוב בספר). רשב"א (ח"י ב' ב', ד"ה ונפלוג; עבוה"ק, בית מועד, ריש שער ה, עמ' קל). רבינו חננאל (סוף ביצה, מ' ב'; והו"ד ברא"ש). רבינו תם ור"י (הו"ד ברא"ש). רא"ש (סי' יד). סמ"ג (לאוין עה, הל' יו"ט, ד"ה ואין חילוק וד"ה בהמות מדבריות). רי"ד (פסקי רי"ד, ב' א', ד"ה אמר רב נחמן; ל' א', ד"ה מתחילין בערימת התבן; ל"א ב', ד"ה אמר; ל"ב ב', ד"ה דרש). ריא"ז (פ"א, סוף הלכה א; פ"ד, אג; פ"ד ב, ג). רבינו שב"ט (הו"ד בראב"ה). ראב"ה (ביצה, סי' תשיד). העיטור (עשרת הדיברות, הל' יום טוב, ריש מחלוקת א). אור זרוע (ח"ב, הל' יום טוב, סי' שסא-שסב). רמב"ם (הל' שביעת יו"י א, יז-יח).

²¹ והביא ראה מדלעיל (ל"ג א') דדרש רבא אשה לא תכנס לבין העצים ליטול אוד וכו' ואין מסיקין בשברי כלים. ורא"ש ורי"ד דחו ראייתו, דרבא לטעמיה, דאפילו בשאר מוקצה דלאו נולד סבירא ליה כרבי יהודה, כדמוכח בסוף נוטל (קמ"ב ב'). אבל אנן דקיי"ל (שבת קמ"ג א') כרבי שמעון במוקצה הוא הדין בנולד.

²² ודייק ר"ת משמואל, דבשילהי שבת (קנ"ו ב') סבר כרבי שמעון, ואפילו הכי קאמר בסוף נוטל (קמ"ג א') דלא הוה מטלטל גרעיני תמרי אלא אגב ריפתא. והרא"ש דחה ראייתו, דשמואל מחמיר על עצמו היה, כאביי ורבא (שם בסוגיא). תדע דהא פסיק שמואל בהדיא בנולד כרבי שמעון, בסוף פ"ק דשבת (י"ט ב') גבי שמן של בדדין (לפי הפירוש דמייירי כשזב בשבת). אלא ודאי מחמיר על עצמו היה. ועוד, דרבי יוחנן פסק אף בנולד כרבי שמעון, כדדייק בשילהי שבת (קנ"ז א') מההיא דעצמות וקליפין.

ועוד דקדק ר"ת דנולד אסור, מסתמא דהש"ס דפרק נוטל (קמ"ג א'). דאסר לטלטולי גרעיני דתמרי פרסייתא. ואין לומר משום דאף לבהמה לא חזיין, דבפרק במה מדליקין (כ"ט א') מוכח דחוזו לבהמה, אלא ודאי משום נולד הוא דאסור. והא דפריך בסוף כירה (מ"ה ב') אמילתא דרבי יוחנן מדרב נחמן, דמאן דלית ליה מוקצה לית ליה נולד, לא קיי"ל הכי, והוי מצינן לשנויי התם דלא קיי"ל הכי, ולא חשש.

הגיליון מבוסס על ספרי "נתיבי הלכה" על מסכתות הש"ס:
בהסכמת הרבנים הגאונים: הרב שריה דבליצקי זצ"ל,
ויבדלחט"א הרב אשר וייס
והרב שריאל רוזנברג שליט"א.
הארות והערות יתקבלו בברכה.

הלימוד היומי לעילוי נשמת הרב שלום אולמן בן הרב ישראל זצ"ל

(והוסיפו, שגם מוקצה מחמת איסור הדין כן). אבל רי"ד כתב שאין לחלק בין נולד למוקצה, דמאן דאית ליה מוקצה, אית ליה נולד, ומאן דלית ליה מוקצה, לית ליה נולד. וכן דעת ריא"ז. וכן נראה מסתימת שאר ראשונים (הפוסקים כר"ש במוקצה ביו"ט). והרמ"א פסק כבה"ג ורבינו תם.²³

מוקצה בבהמת גוי: כתב הר"ן, כי אמרינן דאסירי משום מוקצה, הני מילי בבהמות של ישראל. אבל של גוי, לית בהו משום מוקצה, דהא אמרינן בירושלמי דאין הגוי צריך הכן. ומיהו, יש לחוש אם באו בשביל ישראל. וכן פסק השו"ע.²⁴

שולחן ערוך

(או"ח, הלכות יום טוב, סימן תצז)

ב. דגים ועופות וחייה שהם מקצה, אין משקים אותן ביום טוב ואין נותנים לפניהם מזונות שמא יבא לקח מהם. וכל שאסור לאכלו או להשתמש בו מפני שהוא מקצה, אסור לטלטלו.

(או"ח, הלכות יום טוב, סימן תצח)

ג. בהמות שיוצאות ורועות חוץ לתחום ונאות ולנות בתוך התחום, הרי אלו מוכנות ולוקחין מהן ושוחטין אותן ביום טוב; אבל הרועות והלנות חוץ לתחום, אם באו ביום טוב אין שוחטין אותן ביום טוב מפני שהן מקצין ואין דעת אנשי העיר עליהן. והני מילי בבהמות ישראל, אבל של גוי לית בהו משום מקצה, דאין הגוי צריך הכן, אלא אם כן באו בשביל ישראל שאז אסור...

(או"ח, הלכות יום טוב, סימן תצה)

ד. מקצה, אף על פי שמותר בשבת החמירו בו ביום טוב ואסרוהו. הגה: ויש מתירין מקצה אפלו ביום טוב (טור בשם פוסקים); אבל נולד אסור, לדבריהם, אפלו בשבת...

הדרן עלך משילין פירות

וסליקא לה מסכת ביצה

²³ או"ח תצה, ד. אמנם בכיור הגר"א (תצה, ד, ס"ק ז) משמע שסובר, דלמאן דמתיר מוקצה ביום טוב, גם נולד מותר (וכן צידד בפסקי הגר"א). והמשנ"ב כתב (ס"ק יז) בשם האחרונים, דאף שבשבת נקטינן לעיקר להתיר אפילו במוקצה דנולד (דלא כרמ"א), מכל מקום ביום טוב אין להתיר עכ"פ במוקצה דנולד (וזה כשיטת רבינו חננאל). ולפי זה, אין לטלטל עצמות שנתפרקו מן הבשר ביום טוב, אף על פי שהן ראויין לכלבים, מפני שאתמול כשהיו מחוברין לבשר היו ראויין גם לאדם, והוי נולד. מקורות: ראה פסקה לעיל.

²⁴ או"ח תצח, ג. מקורות: ירושלמי (שבת פ"א ה"ז; ביצה פ"ג ה"ב). ר"ן (כב א ברי"ף, ד"ה ולענין).